

**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO
I MINISTRA FINANSÓW**

z dnia 14 stycznia 1953 r.

w sprawie zasad finansowania przez banki specjalne inwestycji scentralizowanych limitowych.

Na podstawie § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. Nr 26, poz. 190) i § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Finansów i zmiany zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. z 1950 r. Nr 22, poz. 188 i z 1951 r. Nr 25, poz. 185) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Finansowanie i kontrolę inwestycji objętych spisami tytułów inwestycyjnych wykonują Bank Inwestycyjny oraz Bank Rolny, zwane w dalszych przepisach bankami specjalnymi.

§ 2. Banki specjalne koncentrują wszelkie środki na sfinansowanie inwestycji oraz przeprowadzają wszelkie rozliczenia z tytułu dokonywanych nakładów inwestycyjnych.

§ 3. W zakresie finansowania inwestycji i przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego banki specjalne wykonują kontrolę działalności inwestycyjnej inwestorów oraz kontrolę gospodarki przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego w celu zabezpieczenia prawidłowego zużycia środków zgodnie z ich przeznaczeniem oraz prawidłowego przebiegu realizacji inwestycji.

§ 4. Zarządzenia Ministra Finansów, wydane w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Kontroli Państwowej, określają zadania i zakres kontroli bankowej.

§ 5. Banki specjalne finansują inwestycje na podstawie:

- 1) tytułu inwestycyjnego lub tytułu pomocniczego (§ 11),
- 2) rocznego planu pokrycia finansowego inwestycji,
- 3) uruchomionych limitów finansowania,
- 4) wymaganej dokumentacji projektowo-kosztorysowej i prawnej, a ponadto
- 5) w odniesieniu do robót inwestycyjnych:
 - a) umowy zawartej przez inwestora z wykonawcą z zachowaniem przepisów o generalnym wykonawcy,
 - b) zleceń wewnętrznych na wykonanie robót przez samodzielne oddziały wykonawstwa inwestycyjnego (SOWI) lub przez własne brygady robocze (wydziały eksploatacyjne).

§ 6. Banki specjalne finansują inwestycje, dla których przewidziane jest pokrycie z kredytów budżetowych lub środków własnych — do wysokości przelanych przez właściwy budżet środków oraz do wysokości zakumulowanych środków własnych, zgodnie z planem pokrycia finansowego inwestycji.

§ 7. Banki specjalne finansują inwestycje, dla których przewidziane jest pokrycie z kredytów bankowych, po uprzednim złożeniu przez inwestora skryptu dłużnego.

II. Tytuły inwestycyjne.

§ 8. Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego przesyła właściwym bankom specjalnym uchwalony przez

Prezydium Rządu spis tytułów I grupy; inwestorzy centralni przesyłają tymże bankom zatwierdzone przez właściwego ministra lub kierownika urzędu centralnego spisy tytułów II grupy.

§ 9. 1. Inwestorzy centralni — w zakresie planu inwestycyjnego centralnego — przesyłają właściwym bankom specjalnym w 2 egzemplarzach zatwierdzone tytuły inwestycyjne podległych inwestorów bezpośrednich.

2. W zakresie planów inwestycyjnych terenowych zatwierdzone tytuły inwestycyjne podległych inwestorów bezpośrednich przesyłają bankom specjalnym w 2 egzemplarzach wydziały prezydiów właściwych wojewódzkich rad narodowych (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi).

§ 10. 1. Banki specjalne kontrolują tytuły inwestycyjne pod względem prawidłowości ich zatwierdzenia przez właściwe organy oraz ich zgodności ze spisami tytułów inwestycyjnych.

2. Tytuły zatwierdzone nieprawidłowo lub niezgodnie ze spisami tytułów inwestycyjnych banki specjalne zwracają odpowiednim inwestorom centralnym, a w zakresie planów inwestycyjnych terenowych — wydziałom prezydiów właściwych wojewódzkich rad narodowych.

§ 11. 1. W przypadku gdy tytuł inwestycyjny obejmuje szereg inwestycji (robót i zakupów nie dokonywanych centralnie na szczeblu inwestora nadrzędnego) podjęcie finansowania poszczególnych inwestycji następuje na podstawie tytułów pomocniczych dostarczonych dodatkowo bankowi w 3 egzemplarzach przez inwestora bezpośredniego. Tytuły te powinny być opatrzone dokonaniem przez inwestora bezpośredniego stwierdzeniem zgodności z programem rzeczowym i limitami składnika tytułu inwestycyjnego.

2. Tytuł pomocniczy określa jednostkę wykonującą zadanie inwestycyjne, lokalizację inwestycji, program rzeczowy i jego limit inwestycyjny.

§ 12. 1. Banki specjalne finansują nakłady inwestycyjne zgodne rzeczowo z tytułem inwestycyjnym i w ramach aktualnych limitów finansowania.

2. Inwestorzy mogą angażować środki na poszczególne składniki tytułu inwestycyjnego zgodnie z programem rzeczowym i tylko do wysokości limitu składnika. Ograniczenie to nie dotyczy kwot na zwiększenie zapasów materiałów inwestycyjnych, przewidziane w planie pokrycia finansowego inwestycji.

§ 13. Dokonanie zamówień na dostawy, roboty i usługi inwestycyjne dotyczące okresów realizacji planów inwestycyjnych następnych lat może nastąpić wyłącznie z zachowaniem przepisów zarządzenia nr 215 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 14 lipca 1952 r. w sprawie przygotowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej przed zawarciem umów o wykonanie dostaw i robót dla realizacji planów inwestycyjnych następnych lat (Biuletyn PKPG Nr 30, poz. 142).

§ 14. Po otrzymaniu tytułów inwestycyjnych dotyczących inwestycji, o których mowa w § 13, inwestorzy są obowiązani zaktualizować zaangażowania środków i dostosować je do programu rzeczowego tytułu inwestycyjnego danego roku.

III. Limity finansowania.

§ 15. 1. Wysokość środków finansowych (limitu finansowania) potrzebnych w danym roku na sfinansowanie działalności inwestycyjnej inwestorów określają roczne plany pokrycia finansowego inwestycji (jednostkowe i zbiorcze).

2. Plany pokrycia finansowego inwestycji stanowią załączniki do bilansów dochodów i wydatków lub preliminarzy wydatków i dochodów budżetowych. Plany te zgodnie z obowiązującymi przepisami podlegają zatwierdzeniu przez organy uprawnione do zatwierdzania tych bilansów i preliminarzy.

§ 16. 1. Ministerstwo Finansów przesyła bankom specjalnym zbiorcze roczne plany pokrycia finansowego inwestycji, sporządzone osobno dla każdego rozdziału budżetowego wraz z odpowiednimi zestawieniami zbiorczymi tych planów.

2. Dysponent główny przesyła bankom specjalnym zatwierdzone przez siebie zbiorcze roczne plany pokrycia finansowego inwestycji dla dysponentów drugiego stopnia oraz jednostkowe roczne plany pokrycia finansowego inwestycji dla bezpośrednio podległych inwestorów bezpośrednich.

3. Dysponenti drugiego stopnia przesyłają zatwierdzone przez siebie jednostkowe roczne plany pokrycia finansowego inwestycji podległych inwestorów bezpośrednich oddziałom banków specjalnych wskazanym przez ich centrale.

§ 17. Tryb sporządzania i zatwierdzania rocznych (zbiorczych, jednostkowych) planów pokrycia finansowego inwestycji i dokonywania zmian w tych planach ustalają odrębne przepisy.

§ 18. 1. Wydziały finansowe prezydentów właściwych wojewódzkich i powiatowych rad narodowych oraz rad narodowych miast stanowiących powiaty w zakresie inwestycji finansowanych z ich budżetów przesyłają właściwym bankom specjalnym zbiorcze roczne plany pokrycia finansowego inwestycji poszczególnych wydziałów w układzie szczegółowej klasyfikacji budżetowej. W ramach tych planów właściwe wydziały prezydentów rad narodowych przesyłają bankom jednostkowe roczne plany pokrycia finansowego inwestycji inwestorów bezpośrednich.

2. W zakresie inwestycji finansowanych z budżetów miast nie stanowiących powiatów prezydium odpowiednich rad narodowych przesyłają właściwym bankom specjalnym zbiorcze plany pokrycia finansowego inwestycji prezydentów rad narodowych tych miast oraz jednostkowe plany pokrycia finansowego inwestycji podległych inwestorów bezpośrednich.

§ 19. 1. W zakresie inwestycji jednostek organizacyjnych spółdzielczych centrale spółdzielni i centrale spółdzielczo-państwowe przesyłają do banków specjalnych swoje zbiorcze roczne plany pokrycia finansowego inwestycji oraz zbiorcze roczne plany pokrycia finansowego

wego inwestycji związków branżowych spółdzielni (oddziałów). Plany te podlegają zatwierdzeniu w trybie określonym w instrukcji Banku Inwestycyjnego.

2. Związki branżowe spółdzielni (oddziały) przesyłają bankom specjalnym zatwierdzone przez siebie jednostkowe roczne plany pokrycia finansowego inwestycji inwestorów bezpośrednich.

§ 20. W zakresie inwestycji organizacji politycznych, społecznych i zawodowych, finansowanych wyłącznie ze środków własnych, zainteresowane organizacje przesyłają właściwym bankom specjalnym roczne plany pokrycia finansowego inwestycji, sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 21. Banki specjalne kontrolują zgodność planów pokrycia finansowego inwestycji niższego szczebla z planami wyższego szczebla.

§ 22. 1. W ramach rocznych planów pokrycia finansowego inwestycji uruchamiane są limity finansowania (zbiorcze, jednostkowe) stanowiące operatywną podstawę finansowania inwestycji przez banki specjalne.

2. W odniesieniu do planów pokrycia finansowego inwestycji, o których mowa w § 20, odrębne uruchomienie limitów finansowania nie następuje. Wysokość tych limitów określa każdorazowy stan akumulacji, dokonanej w granicach kwoty rocznego planu pokrycia finansowego inwestycji.

§ 23. 1. W przypadkach realizowania inwestycji w oparciu o tytuł pomocniczy banki specjalne uprawnione są do żądania od inwestorów bezpośrednich złożenia im odcinkowych rocznych planów pokrycia finansowego inwestycji oraz ustalenia odpowiednich limitów finansowania.

2. Przepis ust. 1 ma analogiczne zastosowanie w innych uzasadnionych przypadkach — za zgodą właściwego inwestora centralnego.

§ 24. Zasady i tryb uruchamiania limitów finansowania inwestycji i dokonywania w nich zmian ustalają odrębne przepisy.

IV. Tryb przelewania środków na sfinansowanie inwestycji z kredytów budżetowych oraz tryb akumulacji amortyzacji i innych środków własnych.

§ 25. Organy finansowe otwierają dysponentom głównym kredyty budżetowe na inwestycje w trybie określonym w odrębnych przepisach.

§ 26. Odrębne przepisy ustalają formę i sposób prowadzenia ewidencji zatwierdzonych rocznych planów pokrycia finansowego inwestycji oraz uruchomionych limitów finansowania dla lub przez dysponentów głównych i dysponentów drugiego stopnia.

§ 27. W granicach otwartych kredytów budżetowych organy finansowe przelewają z właściwych budżetów środki pieniężne na rachunki operacyjne banków specjalnych w Narodowym Banku Polskim.

§ 28. Minister Finansów ustali w odniesieniu do części amortyzacji środków trwałych przeznaczonych na finansowanie inwestycji tryb akumulacji, tryb odprowadzania na dochód budżetów nadwyżek, tryb rozliczeń

z tytułu akumulacji za rok bieżący oraz za lata ubiegłe, jak również tryb udzielania przez banki specjalne kredytów krótkoterminowych (antyrecypacyjnych) na poczet przyszłej akumulacji amortyzacji.

§ 29. 1. Środki na sfinansowanie inwestycji pochodzące z innych środków własnych inwestorzy przekazują do łącznej wysokości kwot akumulacji określonej w rocznym planie pokrycia finansowego inwestycji w miarę ich wygosparowania — na swe rachunki akumulacji środków własnych we właściwych oddziałach banków specjalnych.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, przekraczające wysokość kwot akumulacji, określone w rocznym planie pokrycia finansowego inwestycji, inwestorzy przekazują na rachunki akumulacji pozaplanowej. O powyższej akumulacji banki zawiadamiają dysponentów nadrzędnych.

§ 30. Środki pochodzące z pożyczek udzielonych z funduszy inwestycyjnych central spółdzielni i spółdzielczo-państwowych centrale te przekazują na rachunki inwestorów bezpośrednich w bankach specjalnych za pośrednictwem związków branżowych lub oddziałów. Spółdzielnie nie zrzeszone w centralach przekazują powyższe środki do banków specjalnych na rachunki własne lub na rachunki podległych im jednostek będących inwestorami bezpośrednimi.

§ 31. 1. Na sfinansowanie inwestycji jednostek organizacyjnych spółdzielczych banki specjalne przyznają kredyty tym jednostkom do wysokości wynikającej z zatwierdzonych rocznych planów pokrycia finansowego inwestycji.

2. Minister Finansów ureguje tryb udzielania i spłaty kredytów bankowych.

§ 32. Dla każdego inwestora bezpośredniego banki specjalne otwierają w terytorialnie właściwym oddziale odrębny rachunek inwestycyjny, na którym księgowane są uruchomione limity finansowania, akumulacja środków i wypłaty środków inwestycyjnych.

§ 33. Banki specjalne dokonują wypłat do wysokości faktycznie zakumulowanych środków własnych i określonej w uruchomionym limicie finansowania kwoty kredytu budżetowego (bankowego). Przekroczenie tych granic finansowania dopuszczalne jest jedynie w przypadku udzielania kredytu krótkoterminowego na podstawie zarządzenia przewidzianego w § 28.

§ 34. Termin wykorzystania środków na inwestycje (limity finansowania) upływa z dniem 31 grudnia danego roku.

§ 35. Zasady i tryb dokonywania rozliczeń środków finansowych przeznaczonych na inwestycje oraz zakres, rodzaj i terminy odpowiedniej sprawozdawczości uregują odrębne przepisy.

V. Dokumenty wymagane dla finansowania inwestycji.

§ 36. 1. W zakresie inwestycji polegających na robotach lub na robotach i zakupach inwestor bezpośredni jest obowiązany przedłożyć właściwemu bankowi specjalnemu:

1) dowód posiadania dokumentacji uprawniającej go do prowadzenia robót,

2) dowód uzgodnienia lokalizacji szczegółowej inwestycji,

3) dowody zaangażowania środków inwestycyjnych i odpowiednie kosztorysy,

4) roczny plan nakładów inwestycyjnych na maszyny, urządzenia, narzędzia i inwentarz na wzorzec stanowiącym załącznik nr 1 (M1) do instrukcji nr 94 Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego o sporządzaniu planu nakładów inwestycyjnych na maszyny, urządzenia, narzędzia i inwentarz na rok 1953,

5) inne dokumenty uznane przez bank za niezbędne.

2. Dowodem posiadania dokumentacji uprawniającej inwestora do prowadzenia robót jest:

1) zaświadczenie o zatwierdzeniu w należyty trybie projektu wstępnego wraz z kosztorysami obejmującymi całość inwestycji oraz o zatwierdzeniu projektów technicznych i kosztorysów, wydane przez Główną Komisję Oceny Projektów Inwestycyjnych (Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego) bądź uprawnionych inwestorów — zależnie od szczebla, na którym projekty zostały zatwierdzone, lub

2) zaświadczenie Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego stwierdzające włączenie inwestycji do planu w drodze wyjątku za zgodą Prezydium Rządu bez wymaganego i ostatecznie zatwierdzonego projektu wstępnego wraz z kosztorysem oraz wskazujące ostateczne terminy, w jakich inwestor obowiązany jest posiadać wymaganą dokumentację, albo

3) zaświadczenie stwierdzające, że dla inwestycji z uwagi na jej nieskomplikowany charakter lub niewielkie rozmiary projekt wstępny nie jest wymagany, wydane przez inwestora naczelnego albo centralnego (zależnie od tego, kto dokonał zwolnienia) ze wskazaniem podstawy zwolnienia, tj. powołaniem się na odpowiednie zarządzenie właściwego ministra, uzgodnione z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Wzory zaświadczeń, o których mowa w punktach 1, 2 i 3, ustala Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego.

3. Dowodem uzgodnienia lokalizacji szczegółowej inwestycji jest zaświadczenie prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi) o zatwierdzeniu lokalizacji szczegółowej na wzorzec stanowiącym załącznik nr 13 do instrukcji nr 92 Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego o zasadach uzgadniania lokalizacji obiektów inwestycyjnych.

4. W zakresie dowodów zaangażowania środków inwestycyjnych inwestor przedstawia:

1) w odniesieniu do prac projektowo-kosztorysowych:

a) umowy i porozumienia dodatkowe zawarte z państwowymi biurami projektów lub innymi wykonawcami dokumentacji projektowo-kosztorysowej albo

b) zlecenia wewnętrzne na wykonanie prac projektowo-kosztorysowych przy użyciu własnego aparatu inwestora,

2) w odniesieniu do robót budowlano-montażowych, wykonywanych systemem zleceń:

a) umowy wieloletnie i umowy roczne albo

b) umowy jednoroczne,

3) w odniesieniu do robót wykonywanych systemem gospodarczym przez własny aparat inwestora (SOWI,

własne brygady robocze) — zlecenia wewnętrzne na wykonanie tych robót, a jeśli roboty finansowane są wstępnie ze środków obrotowych inwestora — ponadto rejestr robót prowadzonych systemem gospodarczym,

- 4) w odniesieniu do robót wykonywanych systemem gospodarczym przez drobnych wykonawców obcych (spółdzielnie, przedsiębiorstwa nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej, rzemieślników itp.) — umowy o wykonanie robót,

§ 37. 1. Jednocześnie z umowami (zleceniami), o których mowa w § 36 ust. 4, inwestor obowiązany jest przedstawić stanowiące podstawę do zawarcia umowy (udzielenia zlecenia) i przeprowadzania rozliczeń za wykonane roboty lub prace projektowe:

- 1) w zakresie robót budowlano-montażowych — należyce sporządzone i w przepisany trybie zatwierdzone kosztorysy, chyba że właściwy dla inwestora wiceprezes Rady Ministrów wyraził zgodę na rozliczanie robót według rzeczywistych kosztów własnych wykonawcy powiększonych o jego marżę zysku,
- 2) w zakresie prac projektowych — uzgodniony między stronami preliminarz kosztów.

2. Jeżeli ogólny koszt objętych umową robót ustalony został szacunkowo z podziałem na scalone elementy budowy, inwestor obowiązany jest przedstawić bankowi specjalnemu odpis kosztorysu szczegółowego w terminie przewidzianym w umowie.

3. Przy zmianach zakresu robót lub podstawy rozliczeń w toku wykonywania inwestycji (zmniejszenie lub zwiększenie zakresu robót, koszty dodatkowe, zmiana kosztorysu itp.) inwestor obowiązany jest równocześnie z przekazaniem wykonawcy dokumentów dotyczących tych zmian przesłać je w odpisach bankowi specjalnemu.

§ 38. W zakresie inwestycji polegających wyłącznie na zakupach inwestor bezpośredni jest obowiązany przedłożyć właściwemu bankowi specjalnemu roczny plan nakładów inwestycyjnych na maszyny, urządzenia, narzędzia i inwentarz na wzorze stanowiącym załącznik nr 1 (M1) do instrukcji nr 94 Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 39. Inwestor bezpośredni jest obowiązany do przesyłania właściwemu oddziałowi banku specjalnego w terminie do dnia 7 każdego miesiąca wykazu sald zaangażowania środków inwestycyjnych oraz sald nakładów finansowania inwestycji według stanu na koniec ubiegłego miesiąca, uwidocznionego w analitycznej kartotece inwestycyjnej, prowadzonej na podstawie okólnika Ministerstwa Finansów z dnia 12 grudnia 1950 r. w sprawie analitycznej księgowości inwestycyjnej (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 33, poz. 200).

§ 40. W rolnictwie i leśnictwie właściwi ministrowie mogą wydać w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego przepisy:

- 1) dla robót budowlanych w zakresie odbudowy i przebudowy — o stosowaniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej z pominięciem niektórych stadiów pełnej dokumentacji lub też z pominięciem niektórych fragmentów danego stadium,
- 2) dla zakupów — o zwolnieniu od wymagań przedłożenia rocznego planu nakładów inwestycyjnych (§ 36 ust. 1 pkt 4 i § 38).

W tych przypadkach tytuł inwestycyjny lub tytuł pomocniczy wraz z odpowiednimi załącznikami stanowi roczny plan nakładów.

§ 41. 1. Przedłożenie bankowi specjalnemu wszystkich dokumentów wymienionych w §§ 36—38 stanowi warunek podjęcia i prowadzenia inwestycji oraz finansowania jej przez banki specjalne.

2. Wyjątki od zasady wyrażonej w ust. 1 mogą być stosowane wyłącznie na podstawie decyzji właściwego wiceprezesa Rady Ministrów powziętej na wniosek zainteresowanego ministra (kierownika urzędu centralnego).

3. Inwestorzy realizujący inwestycje, których całkowita wartość kosztorysowa nie przekracza kwoty 150.000 zł, zwolnieni są od posiadania zaświadczeń wymienionych w § 36 ust. 2.

§ 42. 1. Inwestycje noworozpoczynane w danym roku i wymagające projektu wstępnego mogą być — do czasu jego zatwierdzenia — realizowane i finansowane jedynie w zakresie ustalonym w uchwale nr 781, Prezydium Rządu z dnia 10 września 1952 r. w sprawie dokumentacji projektowo-kosztorysowej jako warunku włączania inwestycji do rocznych planów inwestycyjnych oraz jako warunku ich realizacji (Monitor Polski Nr A-80, poz. 1297), tj. w zakresie nakładów na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz na studia i prace badawcze, a ponadto — jeżeli w założeniach projektu zatwierdzona jest lokalizacja szczegółowa — również w zakresie nakładów na wstępne roboty przygotowawcze związane z zagospodarowaniem placu budowy (na podstawie zatwierdzonego planu zagospodarowania placu budowy). Podejmowanie i prowadzenie robót budowlano-montażowych do czasu zatwierdzenia projektu wstępnego wraz z kosztorysem jest bezwzględnie zabronione.

2. Inwestycje kontynuowane, wymagające projektu wstępnego — do czasu jego zatwierdzenia — mogą być realizowane i finansowane w pełnym zakresie na podstawie projektu technicznego jedynie do terminu, ustalonego w uchwale Prezydium Rządu, zezwalającej na wykonywanie tych inwestycji bez zatwierdzonego projektu wstępnego.

§ 43. W razie stwierdzenia niezgodności dokumentów wymienionych w §§ 36—38 z tytułem inwestycyjnym banki specjalne mają prawo odmówić finansowania odpowiednich tytułów lub obiektów inwestycyjnych i żądać od władz nadrzędnych wstrzymania realizacji danego tytułu lub obiektu.

§ 44. 1. Banki specjalne mają prawo wstrzymać finansowanie danego tytułu inwestycyjnego w przypadkach:

- 1) stwierdzenia braku celowości lub konieczności gospodarczej, błędnej lokalizacji lub błędnego rozwiązania projektu danej inwestycji,
- 2) stwierdzenia nieprzygotowania organizacyjnego lub materiałowego danej budowy lub niegospodarności na budowie.

2. W przypadku wstrzymania finansowania bank ma obowiązek zawiadomić o tym niezwłocznie właściwego inwestora centralnego oraz Państwową Komisję Planowania Gospodarczego, a w zakresie inwestycji terenowych — ponadto prezydium właściwej rady narodowej oraz przedstawić sprawę do decyzji właściwego wiceprezesa Rady Ministrów.

§ 45. W przypadku ujawnienia w projektach błędnych rozwiązań lub w kosztorysach błędnych obliczeń, które mogą być w krótkim czasie poprawione, banki specjalne żądają od inwestorów usunięcia stwierdzonych uchybień w ustalonym przez siebie terminie. W razie niewykonania tego żądania przez inwestorów banki są obowiązane wstrzymać dalsze finansowanie danego tytułu inwestycyjnego lub składnika aż do czasu dokonania odpowiednich poprawek.

VI. Finansowanie inwestycji wykonywanych systemem zleceńowym.

§ 46. Inwestor obowiązany jest przedstawić właściwemu oddziałowi banku specjalnego do kontroli umowę z wykonawcą celem ustalenia przez bank, czy:

- 1) objęty umową zakres robót znajduje się w zatwierdzonym tytule inwestycyjnym,
- 2) suma rocznej umowy nie przekracza limitu inwestycyjnego, przewidzianego na te roboty w tytule inwestycyjnym,
- 3) inwestycja objęta umową posiada zatwierdzony projekt wstępny i odpowiedni kosztorys,
- 4) umowa zgodna jest z obowiązującymi przepisami, regulującymi zasady zawierania umów,
- 5) w umowie zawarte zostały postanowienia ustalające prawidłowe zadanie obniżenia kosztu,
- 6) umowa zawarta jest z zachowaniem przepisów o generalnym wykonawcy oraz
- 7) została uzgodniona lokalizacja szczegółowa inwestycji.

§ 47. 1. Umowy nie odpowiadające któremukolwiek z warunków § 46 pkt 1, 3, 6 lub 7 nie mogą być przedmiotem finansowania przez banki specjalne. Brak dokumentów, o których mowa w § 46 pkt 3, nie stanowi przeszkody do przyjęcia umowy do finansowania w przypadkach określonych w § 36 ust. 2 pkt 2.

2. W przypadku uchybienia w zakresie przepisów § 46 pkt 2, 4 albo 5 lub innych naruszeń przepisów o umowach banki specjalne nie wstrzymują finansowania, lecz wzywają zleceniodawcę do usunięcia braku w terminie ustalonym przez siebie, zawiadamiając o tym wykonawcę i inwestora naczelnego.

3. W razie nieusunięcia uchybień w wyznaczonym terminie bank nie wstrzymując jeszcze finansowania zawiadamia o nieusunięciu stwierdzonych braków inwestora nadrzędnego z wezwaniem do zabezpieczenia wykonania żądań banku w dodatkowo ustalonym przez siebie terminie. Jeżeli w tym terminie żądania banku nie zostały zaspokojone, bank wstrzymuje dalsze finansowanie, o czym zawiadamia inwestora, wykonawcę oraz inwestora nadrzędnego.

4. Wznowienie finansowania następuje po usunięciu braków i uchybień oraz przedłożeniu bankowi prawidłowej umowy.

§ 48. Banki specjalne potwierdzają przyjęcie umowy do finansowania odpowiednią adnotacją na umowie, stwierdzającą, że ogólna wartość umowy mieści się w ramach danego limitu inwestycyjnego. Roboty objęte umowami nie przyjętymi przez bank do finansowania nie

mogą być przez wykonawcę realizowane, ani też nie będą finansowane.

§ 49. Zasady i tryb dokonywania rozliczeń za wykonane roboty budowlano-montażowe i prace projektowe ustala uchwała nr 17 Prezydium Rządu z dnia 10 stycznia 1952 r. w sprawie zasad rozliczeń za roboty budowlano-montażowe i prace projektowe w zakresie inwestycji i kapitalnych remontów między jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-6, poz. 59) oraz zarządzenia wydane na jej podstawie.

VII. Finansowanie inwestycji wykonywanych systemem gospodarczym.

§ 50. 1. Inwestor wykonujący inwestycje przez SOWI obowiązany jest złożyć właściwemu oddziałowi banku specjalnego do kontroli zlecenia na roboty powierzone do wykonania tej jednostce.

2. Banki specjalne kontrolują zlecenia, o których mowa w ust. 1, w zakresie ustalonym w § 46 pkt 1—5 oraz 7, stosując w przypadkach stwierdzonych uchybień postępowanie określone w § 47. Przed złożeniem zleceń banki specjalne nie przystępują do finansowania SOWI, opłacając jedynie materiały, konstrukcje oraz wstępne koszty związane z urządzeniem placu budowy.

§ 51. 1. Roboty wykonywane systemem gospodarczym własnymi бригаadami roboczymi przez inwestorów, działających na zasadach rozrachunku gospodarczego, są finansowane wstępnie ze środków obrotowych inwestorów, a następnie — na podstawie rozliczeń miesięcznych — są refundowane w ciężar środków inwestycyjnych.

2. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe w zakresie wykonywanych dla siebie robót, wchodzących w zakres ich podstawowej działalności, rozliczają się na zasadach obowiązujących dla rozliczeń z tytułu robót wykonywanych na zamówienia jednostek obcych.

3. Zarządzenie właściwego ministra, wydane w porozumieniu z Ministrem Finansów, może ustalić inną zasadę finansowania robót, o których mowa w ust. 1.

4. Podstawą finansowania robót określonych w ust. 1 przez banki specjalne są zlecenia wewnętrzne i reje tró robot prowadzonych systemem gospodarczym, które inwestorzy są obowiązani składać w bankach specjalnych przed rozpoczęciem finansowania. Do zleceń wewnętrznych stosuje się odpowiednio postanowienia § 46 pkt 1—5 oraz 7 i § 47. Wzór rejestru robót prowadzonych systemem gospodarczym ustala banki specjalne.

§ 52. 1. Jednostki budżetowe, przedsiębiorstwa w budowie, zarządy inwestycji, biura budowy, jednostki spółdzielcze oraz osoby nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej finansują roboty wykonywane systemem gospodarczym przy użyciu własnych brigad roboczych bezpośrednio ze środków inwestycyjnych.

2. W przypadku zużycia przez spółdzielnię materiałów inwestycyjnych na cele eksploatacyjne lub materiałów eksploatacyjnych na cele inwestycyjne następuje refundacja wartości zużytych materiałów z właściwych środków. Refundacje te dokonywane są w okresach miesięcznych.

§ 53. 1. Drobni wykonawcy obcy (spółdzielnie, szkoły przysposobienia przemysłowego oraz osoby nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej) wykonu-

ją roboty budowlano-montażowe z materiałów podstawowych, powierzonych przez zamawiającego.

2. Sfinansowanie zakupów materiałów wymienionych w ust. 1 następuje na zasadach określonych w §§ 51 i 52. Refundacja wartości zużytych materiałów zakupionych ze środków obrotowych jest dokonywana na podstawie rachunków wykonawców — w wysokości uwidocznionych w tych rachunkach odnośnych potrąceń.

3. Wartość wbudowanych materiałów podstawowych podlega potrąceniu z rachunków wykonawców i rozliczaniu na zasadach i w trybie zarządzenia Ministra Finansów z dnia 6 października 1952 r. w sprawie rozliczenia materiałów budowlanych, dostarczonych drobnym wykonawcom inwestycyjnych robót budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr A-89, poz. 1384).

4. Rachunki wykonawców płatne są bezpośrednio ze środków inwestycyjnych.

VIII. Finansowanie dostaw, postępowanie z fakturami niezgodnymi z planem inwestycyjnym.

§ 54. 1. Faktury za maszyny, urządzenia, narzędzia i inwentarz pokrywane są przez banki specjalne bezpośrednio ze środków inwestycyjnych, zgodnie z rocznym planem nakładów (§ 36 ust. 1 pkt 4 i § 38).

2. Zasady i tryb rozliczeń z tytułu dostaw inwestycyjnych określa uchwała nr 877 Prezydium Rządu z dnia 12 grudnia 1951 r. w sprawie zasad rozliczeń za dostawy, usługi i roboty między jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski Nr A-103, poz. 1500).

§ 55. 1. Banki specjalne nie realizują dokumentów stanowiących podstawę rozliczeń (żądania zapłaty, przelewy, rozliczenia), jeśli w toku kontroli stwierdzą, że dokumenty te są:

- 1) niezgodne rzeczowo z tytułem inwestycyjnym,
- 2) przekraczają aktualny limit finansowania,
- 3) przekraczają limit składnika tytułu inwestycyjnego, z wyjątkiem limitu składnika dotyczącego prac badawczych i projektowych,
- 4) przekraczają wartość robót budowlano-montażowych i prac projektowych, ustaloną dla danego obiektu w przyjętej do finansowania umowie,
- 5) nie oparte o dokumentację, o której mowa w § 36 ust. 1.

2. Odpowiedzialność za prawidłowe dokonywanie rozliczeń ponosi inwestor bezpośredni.

§ 56. 1. Banki specjalne nie zwracają dokumentów wymienionych w § 55 ust. 1, lecz zatrzymują je w ewidencji.

2. O otrzymaniu dokumentów, o których mowa w ust. 1, banki specjalne zawiadamiają inwestorów bezpośrednich i naczelnych, którzy obowiązani są zapewnić tym dokumentom pokrycie w ciągu 30 dni w drodze spowodowania:

- 1) bądź odpowiedniej zmiany programu rzeczowego danego inwestora bez powiększenia jego limitu finansowania,
- 2) bądź stosownego podwyższenia limitu składnika oraz limitu finansowania,
- 3) bądź zwiększenia limitu finansowania.

Treść zawiadomień banki specjalne podają do wiadomości podawców dokumentów.

3. Odrębne przepisy określają tryb postępowania banków w przypadkach bezskutecznego upływu terminu, ustalonego w ust. 2.

§ 57. Bank specjalny w przypadku otrzymania faktury za dostawy z importu niezgodnej rzeczowo z właściwym tytułem inwestycyjnym pokrywa tę fakturę w ciężar ogółu środków aktualnego limitu finansowania inwestora.

§ 58. Równocześnie z pokryciem faktury w trybie § 57 bank zawiadamia o tym:

- a) w zakresie planu centralnego — inwestora naczelnego,
- b) w zakresie planów terenowych — odpowiedni wydział prezydium właściwej rady narodowej.

§ 59. 1. Inwestor naczelnny lub odpowiedni wydział prezydium właściwej rady narodowej obowiązani są w przypadku otrzymania faktury za dostawy z importu niezgodnej rzeczowo z właściwym tytułem inwestycyjnym zapewnić pokrycie dokonanych nakładów w trybie § 56 ust. 2 w terminie 30 dni od daty zawiadomienia.

2. W przypadku gdy bank specjalny nie otrzyma w ciągu 30 dni od daty zawiadomienia decyzji w sprawie zmniejszenia pozostałego zakresu rzeczowego tytułu inwestycyjnego lub powiększenia limitu inwestycyjnego, bank występuje do właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego) z wnioskiem o ograniczenie zakresu rzeczowego określonego składnika tytułu inwestycyjnego, zawiadamiając o tym inwestora. W przypadku gdy wniosek obejmuje składnik dotyczący robót budowlano-montażowych, bank zawiadamia o wnioskowanym zmniejszeniu również wykonawcę oraz właściwego dla niego ministra.

3. Jeżeli w ciągu dni 30 od daty zgłoszenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, minister (kierownik urzędu centralnego) nie udzieli bankowi odmiennej dyspozycji co do ograniczenia składnika tytułu inwestycyjnego, wniosek banku uważa się za zaakceptowany.

IX. Finansowanie zobowiązań z tytułu inwestycji wykonanych w latach poprzednich.

§ 60. 1. Nie przedawnione zobowiązania inwestorów z tytułu robót, dostaw i usług inwestycyjnych lat ubiegłych podlegają pokryciu ze środków objętych limitami finansowania bieżącego roku.

2. Warunkiem pokrycia zobowiązań wymienionych w ust. 1 jest rzeczowa zgodność nakładów inwestycyjnych z tytułem inwestycyjnym tego roku, w którym zostały wykonane. Warunek ten nie dotyczy zobowiązań z tytułu dostaw pochodzących z importu.

3. Legalność działalności inwestora ocenia się według przepisów obowiązujących w roku wykonania inwestycji.

X. Przepisy przejściowe.

§ 61. Przepisy zarządzenia nie mają zastosowania w ciągu I kwartału 1953 r. w zakresie uregulowanym pismem okólnym Ministra Finansów z dnia 4 grud-

nia 1952 r. w sprawie zasad i trybu finansowania inwestycji w pierwszym kwartale 1953 r. oraz zarządzeniem nr 382 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 19 grudnia 1952 r. w sprawie robót i dostaw inwestycyjnych, objętych planem inwestycyjnym na rok 1952, nie wykonanych do dnia 31 grudnia 1952 r., oraz wykonawstwa robót budowlano-montażowych w I kwartale 1953 r.

§ 62. 1. Wpływy za sprzedaż wyrobów próbnej produkcji przedsiębiorstw w budowie dokonaną w 1952 r. podlegają odprowadzeniu do banków specjalnych jako zwrot wydatków inwestycyjnych.

2. Wpływy za sprzedaż wymienionych w ust. 1 wyrobów, dokonaną po dniu 31 grudnia 1952 r., są odprowadzane na rachunki rozliczeniowe przedsiębiorstw w budowie w banku finansującym działalność rozruchową.

§ 63. Roboty wykonywane systemem gospodarczym, których koszt netto wynosi powyżej 1.000.000 złotych, nie będą finansowane przez banki specjalne po dniu 30 czerwca 1953 r., jeśli do tego terminu inwestor bądź nie zorganizuje SOWI, bądź nie przedstawi bankowi do wodu zwolnienia go z tego obowiązku przez właściwego ministra w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Finansów.

XI. Przepisy końcowe.

§ 64. Warunki zawierania umów w zakresie prac projektowo-kosztorysowych i umów wieloletnich w zakresie robót budowlano-montażowych określają odrębne przepisy, wydane przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 65. W zakresie uregulowanym niniejszym zarządzeniem upoważnia się banki specjalne do wydawania instrukcji szczegółowych. Instrukcje te wymagają zatwierdzenia przez Ministra Finansów.

§ 66. Uchyla się zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 1951 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji limitowych i działalności przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego przez banki specjalne (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-6, poz. 60, Nr A-15, poz. 177, Nr A-16, poz. 189 i Nr A-105, poz. 1629).

§ 67. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1953 r.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: w z. E. Szyr
Minister Finansów: w z. J. Kole

68

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 13 grudnia 1952 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie zasad bilansowania i sporządzania sprawozdań rocznych.

Na podstawie § 1 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Finansów i zmiany zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. Nr 22, poz. 188) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 1951 r. w sprawie zasad bilansowania i sporządzania sprawozdań rocznych (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-106, poz. 1555 i z 1952 r. Nr A-18, poz. 224) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 po wyrazach: „kapitału zakładowego” kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: „a w zakresie terminów składania rocznych sprawozdań finansowych, ustalonych w § 19 ust. 1 i w § 20 ust. 1, także i jednostek organizacyjnych spółdzielczych”;
- 2) § 7 otrzymuje brzmienie:
„§ 7. Przedsiębiorstwa wprowadzą do ksiąg roku 1953 aktywa i pasywa przeszacowane i przekształcone w związku z:
1) przeklasyfikowaniem niektórych przedmiotów nie-trwałych na środki trwałe (zarządzenie Ministra Finansów z dnia 18 września 1952 r. — Monitor Polski Nr A-82, poz. 1319);
2) przeszacowaniem zapasów artykułów zaopatrzeniowych i inwestycyjnych, określonym w przepisach szczególnych;
3) wprowadzeniem z dniem 1 stycznia 1953 r. innego planu kont niż obowiązujący w roku 1952.
Aktywa i pasywa bilansu zamknięcia za rok 1952, sporządzonego według zasad niniejszego zarządzenia,

podlegają przeszacowaniu i przekształceniu, o którym wyżej mowa, w sposób pozaksiegowy na odrębnych zestawieniach, sporządzonych według wzorów ramowych, stanowiących załączniki do niniejszego zarządzenia (wzory nr 6, 7, 8, 9 i 10).”;

3) w § 8 ust. 2 w zdaniu drugim wyrazy: „roku sprawozdawczego” zastępuje się wyrazami: „roku następującego po roku sprawozdawczym”;

4) w § 9:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Przelewy do budżetu nadwyżek środków obrotowych, przelewy z zysku, jak również dotacje na uzupełnienie środków obrotowych i na pokrycie strat przyjęć należy do bilansu w wysokości sum efektywnie wypłaconych bądź otrzymanych w roku sprawozdawczym.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Roczne salda zapisów sum przekazanych i otrzymanych w roku sprawozdawczym z tytułu nadwyżek środków obrotowych, dotacji na uzupełnienie środków obrotowych, wpłat z zysku lub dotacji na pokrycie strat przenosi się do ksiąg rachunkowych roku następnego.
Po zatwierdzeniu bilansu podlegają przeksięgowaniu na konto funduszu statutowego (bądź na konta jego zmniejszeń lub zwiększeń, jeżeli są one przewidziane w planie kont) sumy przekazane otrzymane, które zostały zarachowane przez budżet państwa jako dochody lub wydatki roku sprawozdawczego.”;